

Preses relīze

Luksemburgā, 2018. gada 16. janvārī

Eiropas Centrālās bankas veiktā krīzes vadība: izveidota pamatīga sistēma, bet nepilnības saglabājas, uzskata ES revidenti

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumā teikts, ka Eiropas Centrālā banka (ECB) krīzes vadībai ir izveidojusi pamatīgu sistēmu, taču vēl jānovērš dažas nepilnības. Revidenti uzsver, ka jāpilnveido norādījumi darbiniekiem par agrīnas intervences novērtējumiem, kā arī par novērtējumiem attiecībā uz to, vai iestāde “kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga”.

Eiropas Centrālā banka 2014. gadā uzņēmas plašu atbildību par banku uzraudzību. Pašlaik tās atbildības jomā ir aptuveni 120 eurozonas banku. Jaunākie tiesību akti nosaka, ka ECB ir jāveic arvien intensīvāka uzraudzība, ja “sistēmiski nozīmīga” ES banka uzrāda pazīmes, ka ir nonākusi grūtībās. Ja banka sasniegtu punktu, kurā tā kļūst vai var kļūt maksātnespējīga, tad Vienotajai noregulējuma valdei būtu jāuzņemas tās noregulējums. Revidenti konstatēja, ka ECB savu uzraudzības pilnvaru ietvaros ir patiešām izveidojusi pamatīgu krīzes vadības sistēmu.

Resursi banku atveseļošanas plānu novērtēšanai un krīzes situācijā esošo banku uzraudzībai ir apmierinoši, neraugoties uz dažiem trūkumiem sākotnējā plānošanā un uz vajadzību uzlabot personāla norīkošanu steidzamākajām situācijām.

ECB slēdz vienošanās par ārējo sadarbību un koordināciju ar citām uzraudzības iestādēm un Vienoto noregulējuma valdi. Tomēr saskaņā ar revidentu viedokli neatrisinātie jautājumi var kavēt un ierobežot informācijas apmaiņu un samazināt koordinācijas efektivitāti.

Ir ieviestas procedūras banku atveseļošanas plānu novērtēšanai, un vērtētājiem ir pieejami noderīgi rīki un norādījumi. Taču atveseļošanas plānu novērtējumu rezultāti netiek sistemātiski izmantoti, lai konstatētu krīzi un reaģētu uz to.

Revidenti uzskata, ka darbības sistēmai, ko Eiropas Centrālā banka izmanto krīzes vadībai, piemīt atsevišķas nepilnības, un ir pazīmes, kas liecina par neefektīvu īstenošanu. Norādījumi attiecībā uz agrīnas intervences novērtējumiem nav pietiekami izstrādāti un neietver objektīvus kritērijus vai rādītājus, kas ļautu noteikt, ka banka ir nonākusi krīzes situācijā. Nav norādījumu par to, kā pēc iespējas labāk izmantot ECB pilnvaras konkrētos scenārijos, un norādījumi par novērtējumiem attiecībā uz to, vai iestāde “kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga”, nav pietiekami plaši un detalizēti.

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Revidenti sniedz vairākus ieteikumus, kā uzlabot Eiropas Centrālās bankas īstenotās krīzes vadības darbības efektivitāti. Starp tiem ir ieteikums labāk izmantot vērtīgo ieskatu no atveseļošanas plānu novērtējumiem un gūt pārliecību par to iestāžu aktīvu kvalitāti, kuru finansiālais stāvoklis ir būtiski pasliktinājies.

Revidenti arī piezīmē, ka, neraugoties uz dažiem pozitīviem sadarbības aspektiem, ECB tomēr atteicās sniegt svarīgus pierādījumus, kurus ERP prasīja. Tas negatīvi ietekmēja revīzijas darbu tādā mērā, ka ERP spēja sagatavot vispārējus secinājumus par ECB procesu izstrādi, taču nespēja apstiprināt ECB veiktās krīzes vadības darbības efektivitāti praksē.

Plašāks konteksts

ERP ir pilnvarota revidēt ECB vadības darbības efektivitāti. Tā ir ERP otrā revīzija par ECB iesaisti banku uzraudzībā un papildina Palātas veikto Vienotās noregulējuma valdes (VNV) revīziju, par kuru ziņojums publicēts pagājušajā mēnesī. Kā jau bija sagaidāms, abos ziņojumos ir kopīgas tēmas, un gan šajā revīzijas ziņojumā, gan ziņojumā par VNV mēs konstatējam, ka ir nepieciešams uzlabot mijiedarbību starp abām struktūrām. Lai efektīvi vadītu banku, kas nonākusi krīzē, būtiski svarīga ir agrīna iesaistīšanās, laba informācijas plūsma un tas, lai starp šīm struktūrām nebūtu nozīmīgu reglamentācijas vai uzraudzības pārrāvumu. Starp ECB un VNV ir noslēgts saprašanās memorands ar norādījumiem par šiem jautājumiem, taču tas ir jāpildveido, un likumdevējiem ir jāapsver vairāki pasākumi, lai saskaņotu VNV un ECB pilnvarojumus un uzlabotu informācijas plūsmu starp tām.

Revidenti atzīmē, ka gan ECB, gan VNV ir pieņēmušas lielāko daļu no attiecīgajās revīzijās sagatavotajiem ieteikumiem. Revidenti turpinās uzraudzīt, kā notiek šo ieteikumu īstenošana.

Piezīmes izdevējiem

Finanšu krīze 2008. gadā veicināja lielas pārmaiņas ES finanšu regulējumā. Banku uzraudzības tiesiskais regulējums tika pastiprināts, un 2014. gadā tika izveidots vienotais uzraudzības mehānisms (VUM). Lielo banku uzraudzība eurozonā kļuva par Eiropas Centrālās bankas (ECB) atbildību. Vienoto uzraudzības mehānismu veido Eiropas Centrālā banka un iesaistīto valstu uzraudzības iestādes. Viens no tā galvenajiem mērķiem ir uzlabot eurozonas banku sistēmas stabilitāti. Eiropas Centrālajā bankā vairāk nekā tūkstoš darbinieku ir iesaistīti uzraudzības darbā.

Šīs revīzijas nolūkos revidenti pārbaudīja ECB veikto krīzes vadību tās uzraudzības pienākumu kontekstā. Krīzes vadība ietver arī bankas finansiālā stāvokļa pasliktināšanās konstatēšanu, ko veic uzraudzītājs, un, vajadzības gadījumā, agrīnas intervences pilnvaru izmantošanu. Tā ietver arī ietver iepriekšēju atveseļošanas plānošanu, ko veic bankas, lai sagatavotos krīzei.

Atspoguļojot šo aspektu nozīmīgumu, Palāta ir veikusi vairākas revīzijas saistībā ar banku un citu finanšu uzņēmumu reglamentācijas un uzraudzības infrastruktūru, un tiek plānotas turpmākas revīzijas. Šis ir otrais ERP ziņojums mēneša laikā par ES sistēmām, kuras izmanto grūtībās nonākušu banku gadījumos. Pirmais tika publicēts 2017. gada decembrī, un tā nosaukums ir "Vienotā noregulējuma valde: ir sākts darbs pie sarežģītā banku savienības uzdevuma, tomēr vēl ļoti daudz jāpaveic".

Šo ziņojumu būtu jālasa arī saistībā ar ERP 2016. gada revīzijas ziņojumu "Vienotais uzraudzības mehānisms — labs sākums, bet vajadzīgi turpmāki uzlabojumi". Šajā pirmajā ziņojumā par ECB uzraudzības funkcijām ir aplūkota ECB izveidotās vispārējās uzraudzības sistēmas vadības darbības efektivitāte.

Īpašais ziņojums Nr. 2/2018 "Eiropas Centrālās bankas darbības efektivitāte, īstenojot banku krīzes vadību" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 oficiālajās valodās.